

Przegląd Prawno-Ekonomiczny

REVIEW OF LAW, BUSINESS & ECONOMICS

styczeń-luty-marzec

Nr 46
(1/2019)

WYDZIAŁ ZAMIEJSKOWY
PRAWA I NAUK
O SPOŁECZEŃSTWIE | **KUL**

WYDAWCA

Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II | Wydział Zamiejscowy Prawa i Nauk o Społeczeństwie
w Stalowej Woli

ADRES REDAKCJI

Redakcja „Przeglądu Prawno-Ekonomicznego” | 37-450 Stalowa Wola, ul. Ofiar Katynia 6a |
e-mail: ppe@kul.pl

ZESPÓŁ REDAKCYJNY

dr Artur Lis – redaktor naczelny (editor-in-chief) | dr David W. Lutz (Holy Cross College w Notre Dame, USA) | dr Dariusz Żak – zastępcy redaktora naczelnego (associate editors) | dr hab. Grzegorz Wolak – sekretarz redakcji (administrative editor) | dr hab. Piotr T. Nowakowski – redaktor ds. międzynarodowych (international editor) | dr hab. Filip Ciepły, dr Isaac Desta (Holy Cross College w Notre Dame, USA), dr Dorota Tokarska, dr Dominik Tyrawa, dr Timothy Wright (Holy Cross College w Notre Dame, USA) – redaktorzy tematyczni (subject editors) | dr Piotr Pomorski – redaktor statystyczny (statistical editor) | mgr Agnieszka Lis – redaktor językowy polskojęzyczny (Polish-language editor) | mgr Tomasz Deptuła (USA) – redaktor językowy anglojęzyczny (English-language editor) | prof. dr hab. Nikolaï Gołowaty (UKRAINA) – redaktor językowy rosyjskojęzyczny | dr Judyta Przyłuska-Schmitt – redaktor konsultant (consulting editor) | mgr Rafał Podlesny – redaktor techniczny (layout editor)

RADA NAUKOWA

ks. prof. dr hab. Antoni DĘBIŃSKI (Rektor KUL Lublin) | prof. dr hab. Thomas BURZYCKI (Holy Cross College w Notre Dame, USA) | prof. dr hab. Wiktor CZEPUKO (Ukraina) | dr hab. Leszek CWIKAŁA (KUL Stalowa Wola) | prof. dr hab. Czesław DEPTUŁA (KUL Lublin) | dr hab. Marzena DYJAKOWSKA (KUL Lublin) | abp. prof. dr hab. Andrzej DZIĘGA (Szczecin) | dr hab. Krzysztof GRZEGORCZYK (Wyższa Szkoła Humanistyczno-Przyrodnicza w Sandomierzu) | nadkom. dr Dominik HRYSZKIEWICZ (Wyższa Szkoła Policji w Szczytnie) | prof. dr hab. Aleks JUDASZEW (Interregional Academy of Personnel Management, Ukraina) | prof. dr hab. Marian KOZACZKA (KUL Stalowa Wola) | prof. dr hab. Andrzej KUCZUMOW (KUL Stalowa Wola) | prof. dr hab. Pantelis KYRMIZOGLU (Alexander TEI of Thessaloniki, Greece) | dr hab. Antoni MAGDOŃ (KUL Stalowa Wola) | ks. prof. dr hab. Henryk MISZTAŁ (KUL Lublin) | prof. dr hab. Wojciech NASIEROWSKI (University of New Brunswick) | prof. dr hab. Jurij PACZKOWSKI (Ukraina) | prof. dr hab. Pylyp PYLYPENKO (Ukraina) | prof. dr hab. Anton STASCH (European Akademy of Technology & Management, Oedheim Niemcy) | prof. dr hab. Tomasz WIELICKI (California State University, Fresno) | ks. dr hab. Krzysztof WARCHAŁOWSKI (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego)

RECENZENCI ZEWNĘTRZNI

dr hab. Leszek BIELECKI (Wyższa Szkoła Ekonomii, Prawa i Nauk Medycznych w Kielcach) | dr Walentyn GOŁOWCZENKO (Interregional Academy of Personnel Management, Ukraina) | dr hab. Mirosław KARPIUK (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie) | dr Barbara Lubas (Nadbużańska Szkoła Wyższa w Siemiatyczach) | prof. dr hab. Oleksander MEREŻKO (Ukraina) | dr Kiril MURAWIEW (Interregional Academy of Personnel Management, Ukraina) | dr Łukasz Jerzy PIKULA (Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach) | ks. dr hab. Tomasz RAKOCZY (Uniwersytet Zielonogórski) | dr hab. Krystyna ROSŁANOWSKA-PLICHCIŃSKA (Wyższa Szkoła Zarządzania i Ekologii w Warszawie) | dr hab. Piotr RYGUŁA (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego) | dr hab. Romuald SZEREMIETIEW (Akademia Obrony Narodowej) | prof. dr hab. Jerzy Tomasz SZKUTNIK (Politechnika Częstochowska) | prof. dr hab. Dariusz SZPOPER (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie) | dr hab. Andrzej SZYMAŃSKI (Uniwersytet Opolski) | dr Agnieszka OGRODNIK-KALITA (Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN w Krakowie)

DRUK I OPRAWA

VOLUMINA.PL DANIEL KRZANOWSKI | ul. Ks. Witolda 7-9, 71-063 Szczecin | tel. 91 812 09 08 |
e-mail: druk@volumina.pl

ISSN 1898-2166 | Nakład 300 egz.

Spis treści

Artykuły

KAROL BAJDA *Kryminologiczne oraz kryminalistyczne aspekty wybranych form współczesnej przestępczości zorganizowanej w Polsce* | 9

KAROL JUSZKA *Geneza instytucji warunkowego umorzenia postępowania karnego* | 25

DOROTA SEMKÓW *Fałsz materialny dokumentu. Aspekty prawne i kryminalistyczne* | 40

KAROLINA PAŁKA *Analiza odpowiedzialności karnej za mowę nienawiści w wybranych porządkach prawnych* | 55

JAN KLUZA *Postępowanie dowodowe w oparciu o art. 168a i art. 168b k.p.k. Uwagi na tle uchwały Sądu Najwyższego o sygn. I KZP 4/18 oraz wniosku Prokuratora Generalnego do Trybunału Konstytucyjnego w sprawie K 6/18* | 68

ROBERT TALAGA *Prawo kuratora spadku do wynagrodzenia za czynności podejmowane przed sądem administracyjnym* | 84

DOMINIK TYRAWA *Model gospodarowania odpadami komunalnymi przez wspólnoty mieszkaniowe* | 108

KATARZYNA KOS *Czy sądy w Polsce mogą nie stosować prawa wtórnie niekonstytucyjnego?* | 132

ANDRZEJ MICHALIK *Kościelna osoba prawna jako założyciel spółdzielni socjalnej w wymiarze prawno finansowym* | 154

WOJCIECH GIEMZA *Znaczenie deklaracji interpretacyjnych w międzynarodowym prawie traktatów* | 179

KAMIL LEŚNIEWSKI *Kapelani na współczesnym polu walki. Wybrane zagadnienia statusu kapelana w świetle międzynarodowego prawa humanitarnego* | 213

MAGDALENA MICHALSKA *Koniec arbitrażu? Wokół wyroku TSUE – Slovakische Republik vs. Achmea BV (C-284/16)* | 228

MATEUSZ PALUCH *Organizacja służby zdrowia w Wojsku Polskim w latach 1918-1925* | 244

TOMASZ FRANC *Kilka uwag o ochronie zwierząt wykorzystywanych w cyrkach* | 254

ŁUKASZ CHYLA *Kilka uwag odnośnie do europejskiej reformy obowiązków prospektowych* | 273

ZBIGNIEW KLIMIUK *Uwarunkowania rozwoju handlu zagranicznego Polski w latach 50. i 60. XX w. Próba realizacji strategii intensywnego i selektywnego rozwoju* | 296

KAROL SKOREK *Teoria kosztów komparatywnych – ujęcie krytyczne* | 328

ZBIGNIEW KLIMIUK *Handel i kooperacja przemysłowa RFN z krajami bloku komunistycznego do 1970 r. na tle ekspansji zachodnioniemieckich inwestycji bezpośrednich po II wojnie światowej* | 339

Glosa

GRZEGORZ WOLAK *Glosa do uchwały Sądu Najwyższego z dnia 19 października 2018r., III CZP 115/17* | 377

SŁAWOMIR ZWOLAK *Glosa do wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Krakowie z 3 października 2017 r., II SA/Kr 784/17* | 399

Sprawozdanie

ARTUR LIS *Ustawa o ustanowieniu Święta Chrztu Polski* | 409

PIOTR KRZYŻANOWSKI *Sprawozdanie z konferencji naukowej: XXIII Zjazd Katedr Teorii i Filozofii Prawa „Państwo – społeczeństwo – kultura: formalne i nieformalne źródła prawa”* | 419

Tekst źródłowy

ARTUR LIS *Testament Dzierżka z ok. 1190 roku* | 422

Contents

Articles

KAROL BAJDA *Criminological and Forensic Aspects of Selected Forms of Contemporary Organized Crime in Poland* | 9

KAROL JUSZKA *Genesis of institution of the conditional discontinuation of criminal proceedings* | 25

DOROTA SEMKÓW *Material Falsity of the Document. Legal and forensic aspects* | 40

KAROLINA PALKA *The analysis of the hate speech laws in the selected countries* | 55

JAN KLUZA *Evidence proceedings based on art. 168a and art. 168b code of criminal proceeding. Comments on the resolution of the Supreme Court, IKZP 4/18 and the application of the General Prosecutor to the Constitutional Tribunal in case K 6/18* | 68

ROBERT TALAGA *The right to remuneration of curator of the estate for actions taken before the administrative court* | 84

DOMINIK TYRAWA *Model for the management of waste by the community housing* | 108

KATARZYNA KOS *Are the Polish Courts Able Not to Apply the Secondary Unconstitutional Law?* | 132

ANDRZEJ MICHALIK *Church legal person as a founder of social cooperative in financial aspect* | 154

WOJCIECH GIEMZA *The Meaning of Interpretative Declarations in the International Law of Treaties* | 179

KAMIL LEŚNIEWSKI *Chaplains on the modern battlefield. Selected issues of chaplain's status in the light of international humanitarian law* | 213

MAGDALENA MICHALSKA *The end of arbitration? Reflections on the CJEU's judgment – Slowakische Republik vs. Achmea BV (C-284/16)* | 228

MATEUSZ PALUCH *Organization of the health service in the Polish Army in years 1918-1925* | 244

TOMASZ FRANC *Some comments on the protections for circus animals* | 254

ŁUKASZ CHYLA *Some Remarks on the European Reform of Prospectus Law* | 273

ZBIGNIEW KLIMIUK *Conditions of the development of foreign trade in Poland in the 1950s and 1960s. An attempt at implement the strategy of intensive and selective development* | 296

KAROL SKOREK *Theory of comparative costs – critical approach* | 328

ZBIGNIEW KLIMIUK *The trade exchange and industrial cooperation of the Federal Republic of Germany with the communist bloc states until 1970 at the background of the expansion of the country's foreign direct investments after the World War II* | 339

Gloss

GRZEGORZ WOLAK *Gloss to the decision of the Supreme Court of 19 October 2018, III CZP 115/17* | 377

SŁAWOMIR ZWOLAK *Gloss to the judgment of the Provincial Administrative Court in Krakow of 3 October 2017, file ref. II SA / Kr 784/17* | 399

Report

ARTUR LIS *Act on the establishment of the Baptism Day of Poland* | 409

PIOTR KRZYŻANOWSKI *Report on the Scientific Conference: XXIII Convention of Cathedrals of the Theory and Philosophy of the Law «State-society-culture: formal and informal sources of law»* | 419

Source text

ARTUR LIS *Testament of Dzierżek from around 1190* | 422

Piotr Krzyżanowski

Sprawozdanie z konferencji naukowej: XXIII Zjazd Katedr Teorii i Filozofii Prawa „Państwo – społeczeństwo – kultura: formalne i nieformalne źródła prawa” Lublin, 23–26 września 2018 r.

**Report on the Scientific Conference: XXIII Convention of Cathedrals
of the Theory and Philosophy of the Law «State-society-culture:
formal and informal sources of law»**

W dniach 23-26 września 2018 roku w Lublinie, zorganizowano XXIII Zjazd Katedr Teorii i Filozofii Prawa pt. „Państwo – społeczeństwo – kultura: formalne i nieformalne źródła prawa”. Miejszem obrad był gmach Centrum Transferu Wiedzy Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II. W tegorocznej konferencji wzięło udział ponad 180 uczestników – specjalistów w zakresie teorii i filozofii prawa z większości ośrodków uniwersyteckich w Polsce. Zakres tematyczny konferencji obejmował zagadnienie formalnych i nieformalnych źródeł prawa. Zdaniem organizatorów współczesna problematyka tworzenia prawa jest znacząca, chociażby ze względu na skalę aktywności stanowienia prawa, zakres jurydycacji życia społecznego oraz dynamiczne przemiany społeczno-kulturowe. Zasadniczo w europejskiej kulturze prawnej tworzenie (stanowienie) prawa sprowadzić można do warunków formalnych. Niemniej rzeczywisty proces kształtowania się treści prawa, zakłada szerszą perspektywę czynników społecznych, aksjologicznych, politycznych, ekonomicznych i kulturowych.

Konferencje zainaugurowano wystąpieniami wprowadzającymi, które wygłosili ks. dr hab. Tomasz Barankiewicz, prof. KUL – Kierownik Katedry Teorii i Filozofii Prawa KUL, dr hab. Krzysztof Motyka – Kierownik Katedry Socjologii Prawa i Moralności KUL, dr hab. Krzysztof Wiak, prof. KUL – Dziekan

Wydziału Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji KUL, dr hab. Przemysław Czarnek - Wojewoda Lubelski. Porządek obrad obejmował dwie sesje plenarne oraz trzydzieści dwie sesje tematyczne, a także dyskusję kończącą każdą sesję. Moderatorem pierwszej z sesji plenarnych był prof. dr hab. Leszek Leszczyński. W tej części referaty przedstawili: dr hab. Przemysław Czarnek - *Konstytucyjny system źródeł prawa a rozszerzający się zakres nieformalnych źródeł prawa*, prof. dr hab. Irena Lipowicz - *Formalne i nieformalne źródła prawa w świetle nowej nauki prawa administracyjnego*, prof. dr hab. Adam Sulikowski - *Prawo w post-liberalnej demokracji*, prof. dr hab. Marek Piechowiak - *Uzasadnienie prawno-naturalne jako typ uzasadnienia aksjologicznego*, dr Wojciech Arndt - *Znaczenie wymogu racjonalnego stanowienia prawa*. Po krótkiej przerwie rozpoczęła się druga sesja, której przewodniczył prof. dr hab. Andrzej Korybski. Wygłoszono następujące referaty: prof. dr hab. Jacek Kurczewski - *Źródła prawa – perspektywa socjologiczna*, prof. dr hab. Jerzy Zajadło - *Amerykańskie slave codes jako formalne i nieformalne źródło prawa*, prof. dr hab. Andrzej Bator - *Naukowość a polityczność prawoznawstwa. Między ciągłością, zmianą i rewolucją*, prof. dr hab. Bogdan Szlachta - *Między normatywizmem a pozytywizmem prawniczym*.

Po przerwie obiadowej, równolegle odbywały się sesje tematyczne. Referaty zaprezentowali prelegenci z takich jednostek naukowych jak: Uniwersytet Warszawski, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza, Uniwersytet Warmińsko – Mazurski, Uniwersytet Mikołaja Kopernika, Uniwersytet Jagielloński, Akademia Łazarskiego, Uniwersytet Gdański, Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II, Uniwersytet Marii Curie – Skłodowskiej, Uniwersytet Śląski. Przedmiotem obrad była głównie problematyka pluralizmu źródeł prawa. Jako źródło prawa wskazywano m.in. zwyczaj, kulturę popularną, dyskurs, naukę, kodeks etyki lekarskiej, precedens sądowy, fakty prawotwórcze, a nawet sztuczną inteligencję. Występowały również próby klasyfikacji źródeł prawa i wskazania metod wyodrębniania tych źródeł. Poszukiwano źródeł nie tylko prawa w ogólności, ale źródeł poszczególnych dziedzin prawa, takich jak prawo karne, prawo administracyjne, czy prawo międzynarodowe. Kilku prelegentów w swoich referatach, skupiło się na istocie i roli prawidłowej wykładni prawa. Omówiono również problematykę udziału parlamentów narodowych w procedurach legislacyjnych Unii Europejskiej. Niektóre wystąpienia traktowały o zakresie uprawnień prawodawcy i o przebiegu procesu stanowienia prawa, a także o poszczególnych technikach prawodawczych. Poruszona została także tematyka źródeł prawa w innych państwach, takich jak Szwajcaria, Ukraina, Federacja Rosyjska czy Republika Południowej Afryki. Ponadto, omówiono również ekonomiczne, kulturowe, społeczne, polityczne, międzynarodowe uwarunkowania prawa.

Pozostałe referaty dotyczyły m.in. systemów wartości, przestrzeni normatywnej społeczeństwa, zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa, znaczenia estetyki w prawie, pewności prawa, znaczenia uzasadnień sądowych. form tworzenia prawa, zasad redagowania aktów normatywnych, polityki prawa, racjonalności stanowienia prawa.

Po sesjach tematycznych i dyskusji miało miejsce zebranie Polskiej Sesji IVR (International Association for the Philosophy of Law and Social Philosophy), a następnie uroczyste zakończenie XXIII Zjazdu Katedr Teorii i Filozofii Prawa.

Nota o autorze:

Piotr Krzyżanowski – magister prawa, doktorant w Katedrze Teorii i Filozofii Prawa na Wydziale Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II. Aplikant adwokacki w Kancelarii Adwokackiej Bochniarz i Partnerzy.